

Statens vegvesen

Vedlegg 1 – Høringsnotat

Bruk av ekstra fjernlyslykter på bil

Vegdirektoratet sender med dette forslag til endring av forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) §28-1 nr. 4.9.

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
27. mars 2018

Statens vegvesen

Innledning

Vegdirektoratet sender med dette på høring forslag om reviderte bestemmelser for bruk av ekstra fjernlyslykter på bil. Bakgrunnen for høringen er henvendelse fra Samferdselsdepartementet datert 31. januar 2018.

Kommentarer til endringene

Endringene gjelder kjøretøyforskriften § 28-1 nr. 4.9 om krav til maks fire fjernlyslykter og maks tillatt lysstyrke. Bestemmelsene i § 28-1 nr. 4 er videreført ved henvisning i forskrift om godkjenning av bil og tilhenger til bil (bilforskriften) § 18 som trådte i kraft 15. september 2012. Bestemmelsene gjelder derfor både for bil registrert før og etter 15. september 2012.

Vegdirektoratet mener at tiden er inne for å vurdere reglene opp mot ny lysteknologi. I denne sammenheng er det også formålstjenlig at praktisering og håndheving av lysbestemmelsene er mest mulig lik mellom de nordiske landene. Sverige har ingen maksimal begrensning for ettermontering og bruk av fjernlyslykter på bil, hva gjelder lysstyrke og antall.

Bakgrunnen for den svenske regelen baserer seg hovedsakelig på følgende forhold:

- Lang mørketid (høst/vinter)
- Bedre muligheter for å oppdage vilt o.l. i tide
- Gir større trafiksikkerhetsmessig effekt på veg som ikke har ekstern belysning
- De nordiske forholdene er mer krevende enn de fleste steder i Europa som har ekstern belysning av trafikkområdene

Sverige har praktisert dette i noen år og regelen ble i 2010 permanent forskriftsfestet i Transportstyrelsens bestemmelser, –TSFS 2010:2, bilaga 1 pkt. U1 med følgende ordlyd:

«Fordon behöver inte uppfylla följande krav i ECE-reglemente 48 och bilaga 2 till direktiv 76/756/EEG

1. 6.1.2 såvitt avser begränsningen till högst fyra helljusstrålkastare.
2. 6.1.9 (den högsta samlade ljusstyrkan).»

Da forslaget utgjør et unntak fra ECE-Regulativ 48, er søknad til EU nødvendig før endring kan fastsettes. Sverige fikk etter søknad slikt unntak da de ønsket å endre sin bestemmelse.

Statens vegvesen

Ny lysteknologi

Bakgrunnen for kravet til maks lysstyrke på 480 lux er knyttet til øyets fysiologiske egenskaper mht. tilpasning til varierende lysmengde, dvs. veksling fra fjern- til nærlys. Imidlertid har den nye lysteknologien, i første rekke for fjern- og nærlyslykter som er utstyrt med xenon-, led- og laserteknologi fremskaffet en mye bedre opplyst flate, også når lyktene avgir nærlys, sett i forhold til tidligere lysteknologiske løsninger. Dette betyr at overgangen fra fjernlys til nærlys ikke lenger er så utfordrende for øyets fysiologiske tilpasning til varierende lysmengde.

For å oppnå økt trafiksikkerhet i forhold til synliggjøring av myke trafikanter, vilt o.l., samt harmonisering av lysbestemmelsene mellom de nordiske landene, finner Vegdirektoratet derfor å kunne tilrå at Norge innfører bestemmelser tilsvarende de svenske når det gjelder montering og bruk av ekstra fjernlyslykter for bil. Videre er erfaringene fra endringer av lysreglene i Sverige gode. Vegdirektoratet finner det derfor hensiktsmessig å endre kravene tilsvarende i Norge.

Antall lykter og montering

Den foreslåtte endringen innebærer at øvre begrensning for antall lykter som kan monteres på bil, oppheves. Et fritt antall lykter kan plasseres og monteres etter ønske, innenfor rammene av gjeldende monterings- og koblingskrav. Blant annet vil fortsatt lyktene måtte monteres parvis og symmetrisk i forhold til bilens langsgående senterlinje. Såkalte «LED-bars» (rektangulær lysbjelke), som er merket som to fjernlyslykter, skal imidlertid monteres sentrisk i forhold til frontens midtlinje. Videre skal lykter for fjernlys være plassert foran på bilen og montert slik at lyset ikke er til sjenanse for sjåføren, hverken direkte eller indirekte gjennom innvendige og utvendige speil eller bilens øvrige reflekterende flater.

Trafiksikkerhet

Vegdirektoratet har vurdert forslaget innvirkning på trafiksikkerheten. Et øket antall lykter og ubegrenset lysstyrke kan ha innvirkning på blendingsfaren. Samtidig utgjør blendingsfare en risiko også etter dagens regler. Erfaringen knyttet til bilistenes bruk av lys og håndtering av veksling fra fjern- til nærlys er gode. Det praktiseres i stor grad en hensynsfull bruk av fjernlys, ved at det blendes ned i tide ved møte med motgående trafikanter. Det oppstår derfor sjelden trafikkfarlige situasjoner i forbindelse med veksling mellom fjern- og nærlys. Enkelte nyere biler har også tatt i bruk ny teknologi hvor føreren av bilen kan velge mellom automatisk eller manuell veksling fra fjern- til nærlys, slik at blendingsfaren blir minimal. Vegdirektoratet har tatt hensynet til økt blendingsfare i betraktning, men ikke funnet at det vil være av stor betydning for trafiksikkerheten.

Vegdirektoratet foreslår ikke å avgrense regelen mot eldre lysteknologi. En spesifisering av typen lykt som kan monteres vil innebære at kontrollører må foreta en mer omfattende undersøkelse av kjøretøyet enn hva som anses hensiktsmessig, og skape utfordringer med

Statens vegvesen

hensyn til regelens utforming og håndheving. Da det stadig blir færre biler med eldre lykter på veiene, er forholdet uansett av begrenset betydning. Vegdirektoratet finner at hensynet til et oversiktlig og håndterlig regelverk er av stor vekt i denne sammenhengen. Sverige fant det heller ikke hensiktsmessig å ta inn noen begrensning i 2010, og som nevnt over har erfaringene med dette vært gode.

Økonomiske konsekvenser

Vegdirektoratet kan ikke se at forslagene vil medføre store økonomiske eller administrative konsekvenser for de involverte parter.

Høringsfrist

Frist for å gi høringsinnspill er **27. juni 2018**. Innspill etter denne fristen kan ikke forventes å bli tatt i betraktning.

Vi ønsker fortrinnsvis at eventuelle høringsinnspill sendes elektronisk enten via høringsportalen på www.vegvesen.no/hoeringer, eller som e-post til firmapost@vegvesen.no. Alternativt kan høringsinnspill sendes per post til:

Statens vegvesen Vegdirektoratet, Trafikant- og kjøretøyavdelingen
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Høringen følger parallelt både for EØS og nasjonal høring.